

losekommissionen, om end ganske vist ikke den Lykke derved at have udrettet noget videre. Saa meget turde jeg maaske dog tro gennem min Deltagelse i de ret indgaaende Forhandlinger dér at have vundet, at jeg har erhvervet nogen Forstaaelse af den Sag, der foreligger for os. Jeg føler derfor en vis Forpligtelse til at forklare min Stilling i Kommissionen, i hvilken jeg indvalgte af dette høje Ting, eller om det end ikke forpligter mig til det, føler jeg mig dog opfordret til her at give en lidt nærmere Forklaring af hele min Stilling i denne Sag. Saa meget mere føler jeg mig opfordret dertil, som min Opfattelse gaar i en noget anden Retning, end de to ærede foregaaende Taleres, og det kan jo aldrig skade, at en Sag bliver belyst fra to Sider, selv om det, hvad der maaske vil blive Tilfældet her, heller ikke gavner synderligt. Jeg skal dog, før jeg gaar videre, for at afskære enhver Misforstaaelse, straks sige, at hvad jeg her agter at udtale, udtaler jeg i Egenskab af tidligere Medlem af Tuberkulosekommissionen. Mine Udtalelser ville altsaa være at forstaa som gjorde udelukkende paa egne Vegne og ikke paa min Gruppens, der skal fritages for enhver som helst Andel i de maaske noget katterske Anskuelse, som jeg nærer og vil fremsætte.

Den anden Bemærkning, jeg finder Anledning til at fremsætte, er den, at jeg er fuldstændig enig i selve Maalet: den Bestræbelse, der gaar gennem de foreliggende Lovforslag, at bekæmpe Tuberkulosen. Jeg finder, at denne Sygdom er et Onde af et saadant Omfang i vort Folk, at det vil være uforvarligt at lægge Hænderne i Skødet overfor den. Men dette forhindrer jo ikke, at naar Talen bliver om, ved hvilke Midler og paa hvilken Maade denne Kamp skal føres, jeg da befinder mig i en ikke ringe Uoverensstemmelse med navnlig det ene af de to os forelagte Lovforslag.

I Kampen mod Tuberkulosen er der jo to Veje at gaa: Helbredelsesvejen og Forebyggelsesvejen. Den første bygger paa Oprettelsen af Sanatorier, Hospitaler, Plejehjem o. s. v. Den anden søger gennem forebyggende Foranstaltninger at hemme Sygdommens og Smitsotens Udbredelse. Om den første Vej skal jeg ikke i Øjeblik-

ket udtale mig, men forbeholde mig mine Indvendinger til senere. Derimod skal jeg om den anden Vej, Forebyggelsesmetoden, straks sige, at den i mangt og meget tiltaler mig. Jeg vil endog kunne sige, at jeg ganske slutter mig til dette Forslag, der omhandler Foranstaltninger til Tuberkulosens Bekæmpelse, under Forudsætning af, at de Sanatorier, der findes i det andet Forslags § 2, under Nr. 1 og 2, overføres til dette, hvor de ubetinget høre hjemme, idet det er Kystsanatorier for Børn og derfor i Virkeligheden høre ind under Kategorien „forebyggende Foranstaltninger“. Jeg tror, at man ved en saadan Udvidelse af dette Forslag allerede vil være naaet til et overordentlig heldigt og ret godt virkende Forsøg i Kampen mod Tuberkulosen, og at man vilde gøre klogt ved i Øjeblikket at indskrænke sig til et saadant Forsøg og derefter afvente de efter min Mening virkelig gode Virkninger, der kunne komme deraf.

Derimod er min Stilling til det andet Forslag en anden. Det giver os et iøjnefaldende Billede af ikke mindre end 6 Arter af Sanatorier, Hospitaler, Plejehjem, Rekonvalescenthjem osv. Det er en imponerende Masseudvikling af Midler, der drages ind i Kampen, og efter min Mening ere Midlerne langt større og kostbarere, end hvad der svarer til det Resultat, man der vil kunne opnaa. Man nærer efter min Mening nærmest overdrevne Forventninger til den Indvirkning paa Tuberkulosen og dens Forløb, som kurative Foranstaltninger kunne have. Det vilde, tror jeg, være ret heldigt, om man ogsaa saa lidt paa den anden Side af Medaillen; thi den har sikkert en Revers. Naar en eller anden af Menneskehedens store Ulykker rammer et Land, dukker der jo gerne et eller andet ufejlbarligt Universalmiddel op. Det gribes af Menneskene, gaar sin Sejrs-gang gennem Verden for senere at for-glemmes og henlægges. Nu i Tiden ere jo Sanatorier et saadant Universalmiddel, ikke blot overfor Tuberkulosen, men ogsaa i mange andre Tilfælde, overfor Drukkenbolte, nervesyge og Gud ved hvad. Det er Idealet, hvortil Nutiden sværger. Jeg underkender nu ikke Sanatorievæsenets heldige Virkninger overhovedet eller i mange Tilfælde overfor mange Lidelser, det være